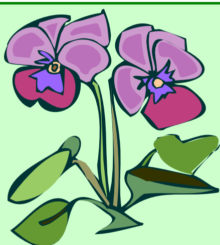

PENSEO

N-ro 205

nov. / 2008

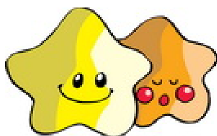
Monata Beletra Revueto en Esperanto

Honorita de Premio Grabowski,1994

Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 19-a jaro http://www.elerno.cn/penseo/penlisto.htm

Rimgratulo

Merita Mine Yositaka,
laboras ĉiam kun fidelo,
vere imitinda modelo,
penadas en kamp' diversfaka.
  Citadele en Toyonaka,
deĵoras por nia sanktcelo.
Merita Mine Yositaka,
laboras ĉiam kun fidelo.
  Persistas sur vojo verdtraka,
firme al pli alta nivelo.
Brilas en JEK la stelo,
inda je premio Ossaka,
  Merita Mine Yositaka!

sincere gratulas **Guozhu**
2008-10-11 Ĉinio

LA LASTA LECIONO

Rakonto de Alsaca infano
Verkita de Alphonse Daudet

Ĉi-matene, mi estis tro malfrue por iri al lernejo. Mi tre timis, ke mi estas skoldota, precipe ĉar s-ro Hamel avertis al ni, ke li donos al ni teston pri la regulo de participoj, sed mi ne sciis eĉ la unuan vorton. Dum mallonga momento en mia cerbo fontis ideo pri foresto de klaso kaj kurado al kampo.

La vetero estis tiel varma, tiel klara!

Mi aŭdis korvojn ĉirpadi ĉe la rando de arbaro, kaj sur la herbejo Rippert, prusaj soldatoj faris ekzercojn post la segejo. Ĉio ĉi tio min tentis pli ol la regulo de participoj; sed mi havis forton por regi min, kaj mi kuris tre rapide al la lernejo.

Pasante preter la vilaĝa administracio, mi vidis, ke multaj legis antaŭ afiŝtabulo. De du jaroj, ĉiuj malbonaj informoj, kiaj la bataloj perditaj, rekvizicioj, ordonoj de la komandejo de prusa okuparmeo, venis de tie. Mi pensis kurante:

"Kia afero okazas denove?"

Tiam, kiam mi kure trapasis la placon, forĝisto Wachter, kiu, kune kun sia metilernanto, legis la algluitan anoncon, kriis al mi:

"Ne tiel rapidu, etulo. Hodiaŭ vi ne malfruos por viziti la lernejon, eĉ se vi tro tardas!"

Mi opiniis, ke li min mokis, kaj mi senspire eniris en la korteton de s-ro Hamel.

Ordinare, je la komenco de la lecionoj, bruan sonon oni povis aŭdi sur strato: iuj pupitroj estis malfermitaj, la aliaj estis fermitaj, ĉiuj kune laŭte recitis tekston ŝtopante al si la orelojn por pli bone lerni, kaj la dika punvergo de instruisto frapiĝis sur la pupitroj:

"Iom kvietu!"

Mi volus kapti la bruan okazon por nerimarkite ŝteliri al mia sidloko. Tamen ĝuste en ĉi tiu tago ĉio estis tiel trankvila, kiel en mateno de dimanĉo. Rigardante internen tra la fenestro malfermita, mi vidis, ke miaj kunlernantoj jam bonorde sidis sur siaj sidlokoj, kaj s-ro Hamel paŝadis tien kaj reen kun la timiga punvergo el fero sub la brako. Mi estis devigita puŝmalfermi pordon kaj

eniris en silento. Vi povas imagi, kiel mi teniĝis kun ruĝiĝinta vizaĝo kaj kun granda timo!

Sed, ne. S-ro Hamel senkolere rigardis al mi kaj tre milde diris al mi:

"Rapide sidiĝu sur via sidloko, mia eta Frantz. Ni komencos, se vi ne tuj venos."

Mi transpaŝis benkon kaj mi tuj sidiĝis antaŭ mia pupitro. Nur tiam, mi min kvietigis el timego, kaj mi rimarkis, ke nia instruisto surhavas siajn belan verdan redingoton, papilikravaton falditan tre delikate sur la kolumo de sia vesto kaj brodan kaloton de nigra silko sur sia kapo — ĉi tiun kompleton de luksaj kostumoj li surportis nur kiam inspektoro alvenis al la lernejo por fari inspekton aŭ la lernejo disdonis premiojn. Krome, en la tuta klasĉambro regis ia eksterordinara kaj solena atmosfero. Sed la plej surpriziga al mi estis, ke mi vidis, ĉe malantaŭo de la klasĉambro, sur la benkoj kiuj ordinare ĉiam estis malplenaj, sidas vilaĝanoj, silentaj kiel ni, inter kiuj estis maljunulo Hauser kun trikorna ĉapelo, eksvilaĝestro, eksleterportisto kaj aliaj. Ili ĉiuj aspektis triste; kaj Hauser alportis malnovan eluzitan alfabetlibron, kiun li sternis sur siaj genuoj, kaj sur kiu liaj okulvitregoj horizontale estis metita.

Dum mi dronis en surprizo pri ĉi ĉio, s-ro Hamel suriris sur la podion, kaj per milda kaj gravtona voĉo per kiu li ĵus parolis kun mi, diris al ni:

"Miaj infanoj, tiu ĉi estas la lasta fojo, ke mi donas al vi lecionon. La ordono venis de Berlin: nur germana lingvo instruiĝos en la lernejoj de Alsace kaj Lorraine … Nova instruistoj alvenos morgaŭ. Hodiaŭ tiu ĉi estas via lasta leciono de la franca lingvo. Mi petas, ke vi atente aŭskultu al mi."

Tiuj vortoj frapis mi kiel tondro el serena ĉielo. Ha! Jen estas la avizo, kiun tiuj fiuloj gluis sur la afiŝtabulon de la vilaĝa administracio.

Mia lasta leciono de la franca lingvo! … Kaj mi komencas lerni skribadon! Mi do ne povas plu lerni la francan lingvon! La lecionoj de la franca lingvo ĉesiĝas ĉi tie! Kiel mi pentas pri la malŝparita tempo! Kiel mi pentas, ke mi prenis birdidojn el la nesto kaj sketi sur la Saar dum lecionoj! Miaj lernlibroj kiaj gramatika, sankta historia, kiujn mi ĵus trovis tedaj kaj pezaj en tornistro sur mia dorso, nun ŝajnas al mi neapartigeblaj malnovaj amikoj. S-ro Hamel ankaŭ sentas la samon, mi pensis. Li tre baldaŭ forlasos, kaj mi ne povos vidi lin plu, kio faris min forgesi la punojn, la batojn de punvergo.

Povra homo!

Li surportis la belan kostumon ĝuste por celebri ĉi tiun lastan lecionon. Kaj nun mi komprenis, kial tiuj maljunuloj de la vilaĝo sidiĝis ĉe la malantaŭo de la klasĉambro. Tio ŝajnis al mi, ke ili sentis rimorson pri ne frekventado al la lernejo en la pasinteco, kaj ke ili volas, per tiu maniero, danki al instruisto pro ties 40-jara servado kaj esprimi respekton al tuj perdota teritorio …

Mi profundiĝis en pensoj, kiam mi aŭdis mian nomon vokata. Estis mia vico reciti. Se mi povus per unu spiro elreciti senerare ĉi tiun regulon de participo de komenco ĝis la fino, tre laŭte kaj tre klare, mi estus preta doni kian ajn prezon. Sed mi konfuziĝis pri la unuj vortoj, kaj mi staris skuante jen dekstren jen maldekstren antaŭ mia benko. Kun afliktita koro, mi ne kuraĝis levi la kapon. Tiam mi aŭdis s-ron Hamel alparolis al mi:

"Mi ne riproĉas vin, mia eta Frantz. Povas esti, ke vi jam estis sufiĉe punita … tia estas l'afero. Oni ĉiutage diras al si: 'Ba! Ni havas abundan tempon. Mi lernos morgaŭ.' Nun vi vidas, kio okazas … Ha! La plej granda malfeliĉo por ni Alsace-anoj estas prokrasti edukadon ĝis morgaŭ. Nun ĉi tiuj homoj rajtas diri al ni: Kiel! Vi pretendis esti francoj, sed vi scipovis nek paroli nek skribis vian lingvon!' Pri ĉi ĉio, mia povra

Frantz, vi ne estas multe kulpa. Ni ĉiuj havas multon riproĉindan.

"Viaj gepatroj ne penas klerigi vin en lernejo. Ili preferis vin sendi al kampo aŭ kotona ŝpinejo por perlabori pli multe da suoj. Miaparte, ĉu mi havas nenion riproĉindan? Ĉu mi ne ofte lasis vin aspergi mian ĝardenon anstataŭ fari viajn taskojn? Kiam mi volis hokfiŝi trutojn, ĉu mi ne donis feriojn al vi? …"

Tiam de unu afero al l'alia, s-ro Hamel plue turnis sian temon al franclingvo. Li diris, ke la franca lingvo estas la plej bela, la plej klara kaj la plej rigora lingvo en la mondo, kaj ke oni devas ĝin gardi kaj ĝin neniam forgesis, ĉar, kiam unu nacio estas reduktita al sklaveco, se nur ĝi bone tenas sian lingvon, ĝi kvazaŭposedas la ŝlosilon de prizono… Poste li prenis libron pri gramatiko kaj al ni voĉlegis nian tekston de leciono. Je mia miro, mi komprenis ĝin tiel klare. Ĉio, kion li eksplikis, ŝajnis al mi tre facila, tre facila. Mi ankaŭ sentis, ke mi neniam aŭskultis tiel atente, nek li eksplikis tiel pacience. Oni povis tute simple diri, ke ĉi tiu povra homo volis instrui al ni siajn tutajn sciojn antaŭ ol li foriris, kaj enbatis la sciojn eniri en nian kapon.

Oni pasis tuj al ekzercado de skribado kiam la gramatika leciono finiĝis. Por ĉi tiu tago, s-ro Hamel preparis por ni tute novajn kartojn de skribomodeloj, sur kiuj skribiĝis per bela ronda tipo de manskribo: "**Francio, Alsace, Francio, Alsace**". Ili pendis sur la metala stango de niaj pupitroj, kvazaŭ ĉie flirtus naciaj flagetoj en la klasĉambro. Rimarkinde estis, ke ĉiuj estis tiel absorbitaj en la absolute silenta klasĉambro! Aŭdiĝis nenia sono krom susurado de plumoj sur la papero. Iafoje kelkaj majskaraboj enflugis, sed al ili direktis atenton neniu, inklkuzive de tiuj plej junaj lernantoj, kiuj ankaŭ atente desegnis "rektajn bastonojn" serioze, kvazaŭ tio estis ankoraŭ francaj vortoj … Sur la tegmento de la lernejo kolomboj kveris per malalta voĉo, kaj mi pensis aŭskultante:

"Oni ne povus devigi ilin kanti en la germana lingvo, ĉu?"

Levante de tempo al tempo okulojn de sur mia paĝo, mi vidis, ke s-ro Hamel sidas senmove sur podio kaj fikse rigardas objektojn ĉirkaŭ li, kvazaŭ li volus engluti ĉion en la klasĉambro per sia rigardo kaj forporti … Pensu! Dum la lastaj kvardek jaroj, li restis ĉiam ĉe tiu ĉi loko, prigardis la korton transan kaj neŝanĝiĝinta klasĉambron. Nur benkoj kaj pupitroj estis glatigita pro longtempa uzado, juglandarboj en la korto jam kreskis alta, la lupoloj, kiujn li mem plantis, nun plene kovris la fenestrojn kaj grimpis ĝis la tegmento. Kiel korŝira afero tio estas por ĉi tiu povra homo, kiu aŭdis, ke lia fratineto iris tien reen por pretigi pakaĵojn en la ĉambro de la supra etaĝo, kaj kiu pensis, ke li tuj diros adiaŭ al ĉio antaŭ liaj okuloj! Ĉar ili estis ekirontaj la sekvantan tagon, kaj forlasontaj por ĉiam de tiu ĉi loko.

Li tamen ankoraŭ havis kuraĝon doni al ni lecionon ĝis la fino. Post leciono de manskriba modelo, ni plue aŭskultis lecionon de historio, kaj post tio gelernantetoj de la legsciiga kurso kantis ĥore literume "BA BE BI BO BU". Ĉe malantaŭo de la klasĉambro, la maljuna Hauser portis okulvitrojn kaj tenis dumane alfabetumon, kaj literumis kun ni literojn. Ankaŭ li koncentris sin same kiel ni. Lia voĉo, tremanta de emocio, sonis tiel burleske, ke ni ĉiuj volus kaj ridi kaj plori. Ha! mi memoros por ĉiam pri ĉi tiu lasta leciono …

Subite la horloĝo de la preĝejo batis la dekduan tagmezon, poste anĝeluso ankaŭ

sonis. En la sama tempo, abrupte sonis klariono por prusaj trupoj reveni el ekzercado ekster niaj fenestroj … s-ro Hamel stariĝis sur la podio, kun pala vizaĝkoloro. Li neniam aperies tiom alta kaj granda en miaj okuloj.

"Miaj amikoj," li diris, "miaj amikoj, mi … mi …"

Sed ŝajnis, ke io sufokis lin. Li ne povis fini sian parolon.

Tiam li turnis sin al la nigra tabulo, prenis kreton, kaj uzante sian tutan forton, li skribis kiel eble plej grande:

"Vivu Francio!"

Poste li restis tie kun sia kapo apogita kontraŭ la muro, kaj sen paroli, nur faris al ni signon per mano:

"La leciono estas finita … vi forlasu."

Esperantigita de **Lin Leming**

Ĉineske

Lily

Printempa sopiro

——laŭ ĉinesko Busuanzi*

el printempa sonĝ'
de ĝua amor'
mi kun malseka subo
sobris en langvor'

la ensonĝa hom'
kun penetra bor'
neviŝeblas neniam
el mia memor'

** Busuanzi: ĉina fiksforma poemo el du strofoj po kvar versoj de 55,75 silaboj laŭ rimarangô xa,xa (x=senrima)*

La Prelud' Koita

——laŭ ĉinesko Fengrusong*

en amorludo lita
li malrapida
reagas je l' avido
seksĝua
ekscitita
unue li suĉas
per buŝo vizita

de mamo iras glita
la buŝ' incita
ĝis mia suba truo
suĉ! suĉ! ekmov' subita
kirlas lango supla jen
la prelud' koita

**Fengrusong: ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun 7 kaj 6 versoj respektive de 7,5,734,66 / 7,5,77,66 silaboj laŭ riimarangô a,axxa,xa / a,a,xa,xa (x=senrima)*

◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_

Eldonas Redakcio de ***Penseo***
Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)
Adreso: No.-3-2 de la 5-a etaĝdomo
de No. 19, Wujiang St.,
Jiangbei Distrikto,
Chongqing, 400020, Ĉinio
Tel: (023) 67095890 (hejme)
Poŝtadreso: vejdo@163.com
Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.
Por legi pasintajn numerojn de Penseo, vin turnu al www.elerno.cn/penlisto.htm

◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_